

Nr 115

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående avgift för innehav av navigeringsmottagare jämte motioner.

(4:e avd.)

I propositionen nr 111 har Kungl. Maj:t under åberopande av utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 29 mars 1968 berett riksdagen tillfälle att avge yttrande i anledning av vad i statsrådsprotokollet anförts rörande avgift för innehav av navigeringsmottagare.

I detta sammanhang har utskottet behandlat de likalydande motionerna I: 936 av herrar *Tistad* och *Svenungsson* samt II: 1193 av herrar *Åberg* och *Norrby* vari hemstälts att riksdagen vid sin behandling av propositionen nr 111 måtte dels avslå densamma, dels i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning och förslag om samordnade nordiska bestämmelser beträffande eventuella avgifter för innehav av navigeringsmottagare.

Utskottet. Av statsrådsprotokollet framgår att sjöfartsstyrelsen driver fyra s. k. deccakedjor nämligen en för norra delen av Östersjön, två för Bottenhavet och Bottenviken samt en för Skagerack. Deccakedjorna består av ett antal radiostationer i land, vilka sänder ut radiovågor med vars hjälp innehavare av navigeringsmottagare på fartyg och luftfartyg med stor exakthet kan fastställa fartygets eller luftfartygets position.

Genom ett av Kungl. Maj:t den 14 maj 1960 godkänt avtal mellan sjöfartsstyrelsen och Decca Navigator och Radar AB, som till sina kunder hyr ut navigeringsmottagare, erhåller styrelsen av bolaget vissa årliga bidrag till driftkostnaderna för deccakedjorna. Bidragets storlek står i relation till antalet till svenska fartyg uthyrda mottagare. I slutet av år 1967 har emellertid i Sverige introducerats en ny navigeringsmottagare som tillverkas av ett norskt företag och vars marknadsföring i Sverige ombesörjs av två svenska företag som båda säljer men ej hyr ut mottagare. Då dessa företag avböjt att träffa avtal med sjöfartsstyrelsen om driftbidrag till deccakedjorna har styrelsen efter samråd med televerket hemställt att Kungl. Maj:t utfärdar bestämmelser om avgift för navigeringsmottagare.

I anledning härav förordas i förevarande proposition att sådan avgift fr. o. m. den 1 juli 1968 uttages för mottagare på svenska fartyg och luftfartyg. Generellt undantag från avgiftsplikten föreslås dock tills vidare meddelas för luftfartyg, då det f. n. inte anses aktuellt för den civila luftfarten att utnyttja deccakedjorna i nämnvärd utsträckning. Med hänsyn

Bihang till riksdagens protokoll 1968. 6 saml. Nr 115

till gällande avtal mellan staten och Decca Navigator och Radar AB, vilket löper ut den 1 juli 1976, skall enligt propositionen fram till förenämnda tidpunkt de mottagare bolaget hyrt ut undantas från den föreslagna avgiftsplikten.

Den årliga avgiftens storlek föreslås i princip bära bestämmas med sikte på att sjöfartsverket skall få full kostnadstäckning för driften av deccakedjorna. Tills vidare anses dock få accepteras att avgiftens storlek beräknas i förhållande till den ersättning som enligt förenämnda avtal erläggs till sjöfartsstyrelsen. Mot bakgrund härav har avgiften ansetts bära bestämmas till 1 500 kr. per år och mottagare.

Utskottet delar departementschefens uppfattning att det allmänt sett är ett rimligt krav att alla som innehar och brukar navigeringsmottagare bidrar till kostnaderna för driften av de sändaranläggningar som ingår som nödvändiga komponenter i det kompletta systemet. Vad departementschefen därvid i övrigt anfört och förordat har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande.

Av det anförda följer att utskottet avstyrker motionerna I: 936 och II: 1193. Utskottet har ej funnit anledning nu föreligga att på sätt motionärerna föreslagit från riksdagens sida begära utredning och förslag om samordnade nordiska bestämmelser beträffande sådana avgifter varom här är fråga. Utskottet förutsätter dock att Kungl. Maj:t med uppmärksamhet följer utvecklingen på området samt vidtar i anledning härav eventuellt erforderliga åtgärder.

Under återopande av det anförda hemställer utskottet

1. att riksdagen ger Kungl. Maj:t till känna vad utskottet anfört beträffande avgift för innehav av navigeringsmottagare,
2. att riksdagen avslår motionerna I: 936 och II: 1193.

Stockholm den 10 maj 1968

På statsutskottets vägnar:

EMIL NÄSSTRÖM

Vid ärendets slutbehandling inom utskottet har närvarit

från första kammaren: herrar Näsström (s), Birger Andersson (s), Virgin (h), Ivar Johansson (cp), Fritz Persson (s), Rikard Svensson (s), fru Wallentheim (s), herrar Kaijser (h), Mårtensson (s), Bengtson (cp), Bertil Petersson (s), Ottosson (h), fru Lilly Ohlsson (s), herrar Karl-Erik Eriksson (fp) och Wirtén (fp) samt

från andra kammaren: herrar Blidfors (s), Ståhl (fp), Eliasson i Sundborn (cp), Mellqvist (s), Mattsson (cp), Turesson (h), fröken Olsson (s), herrar Gustafsson i Skellefteå (fp), Lindholm (s), Johansson i Norrköping (s), Gustafsson i Uddevalla (s), Lindahl (s), fru Holmberg (s), herrar Westberg (fp) och Nordstrandh (h).